

TOIMITUSEHTOSUOSITUS

10.10.2022

1. SOVELTAMISALA

Toimitusehtojen määräyksiä sovelletaan, ellei muusta ole sovittu. Yritystä, joka tilauksesta suorittaa työn, kutsutaan suorittajaksi ja tilaajaa tai tarjouksen pyytäjää asiakkaaksi.

2. HYVÄ LIIKETAPA

Sekä suorittaja että asiakas sitoutuvat kaikessa toiminnassaan noudattamaan hyvää liiketapaa ja huolellisuutta.

3. KAUPAN PÄÄTTÄMINEN

3.1 Tarjous

Tarjouksen tulee ensisijaisesti olla kirjallinen. Tarjous ja siihen liittyvät asiakirjat sekä niihin liittyvät oikeudet ovat suorittajan omaisuutta. Tarjouksen saajalla ei ole oikeutta käyttää niitä suorittajan vahingoksi tai antaa niistä tietoja kolmannelle henkilölle tai käyttää hyväkseen tarjoukseen sisältyviä räätälöityjä ratkaisuja.

Tarjouksesta tulee ilmetä, mitä laatu- tai muita vaatimuksia asiakkaan toimittaman aineiston on täytettävä, ellei suorittajan ja asiakkaan noudattamasta vakiintuneesta käytännöstä toisin johdu.

Mikäli suorittajalta tilataan luonnoksia tai työnäytteitä, joita ei voida pitää tavanomaisen tarjouksikäytännön mukaisina, on ne kohtuullisesti korvattava, vaikka asiakas ei tarjousta hyväksyisikään. Suorittajan tulee antaa asiakkaalle etukäteen arvio syntyvistä kustannuksista.

Suorittajalla on oikeus purkaa tarjous, mikäli painotuotteen sisältö paljastuisi aineiston saavuttua luonteeltaan hyvän maun vastaiseksi tai sen voitaisiin katsoa olevan ristiriidassa suorittajan arvojen kanssa tai työn suorittaminen saattaisi aiheuttaa suorittajalle mainehaittaa.

3.2 Sopimuksen syntyminen

Tarjous on voimassa 30 päivää välilyöntivarauksin, ellei toisin ole mainittu. Tarjoukseen sisältyvä aikataulu ei ole suorittajaa sitova, jos tarjouksipyyntöön antamisen ja asiakkaan vastauksen välisenä aikana suorittaja tekee sopimuksen työstä, joka ei ollut tiedossa tarjousta annettaessa. Tällöin suorittajan tulee ilman aiheutonta viivytystä ottaa yhteys asiakkaaseen uuden aikataulun sopimiseksi.

Kun tilauksen sisältöä muutetaan, on myös tarjousasiakirja päivitettävä, jotta asiakkaalle ja suorittajalle jää ajantasainen dokumentti tarjouksen sisällöstä ehtoineen. Tarjouksipyyntö, tarjous ja asiakkaan hyväksyvä vastaus muodostavat yhdessä tilaussopimuksen, jollei sellaista erikseen laadita. Tilaussopimusdokumenteissa on mainittava toimitusaikataulu.

Toistaiseksi voimassa oleviin sopimuksiin tulee kirjata irtisanomisaika. Mikäli muuta ei ole sovittu, irtisanomisaika on kolme kuukautta.

4. SUORITTAJAN VELVOLLISUUDET

4.1 Toimitusaika

Ellei toisin ole sovittu, toimitusaika alkaa siitä alla mainitusta ajankohdasta, joka on myöhäisin:

- tilaussopimuksen tekopäivästä
- asiakkaan toimitukselle välttämättömien tietojen ja/tai aineiston antamisesta
- sovittu vakuuden tai ennakkomaksun antamisesta

4.2 Toimituslauseke

Ellei toisin ole sovittu, toimituksissa noudatetaan Finnterms-ehdot. Mikäli toimituslausekkeesta ei ole sovittu, tuote luovutetaan sovittuna päivänä asiakkaalle suorittajan varastossa (Finnterms NOL).

Rahti- ja pakkaus-kustannuksista vastaa asiakas, ellei toisin ole sovittu.

4.3 Vaaranvastuun siirtyminen

Vastuu tuotetta kohdanneesta vahingosta siirtyy asiakkaalle, kun asiakas tai joku hänen lukuunsa vastaanottaa tuotteen tai hänen olisi sopimuksen mukaan pitänyt vastaanottaa se, jollei toimituslausekkeesta muuta johdu. Ellei tuotetta luovuteta oikeaan aikaan ja tämä johtuu asiakkaasta, vaaranvastuu siirtyy asiakkaalle, kun suorittaja on tehnyt sen, mitä suorittajalta sopimuksen mukaan edellytetään luovutuksen mahdollistamiseksi.

4.4 Virheellinen tuote

Tuote on virheellinen, jos se olennaisesti poikkeaa sovitusta tai siitä, mitä tuotteelta voidaan alan vallitseva hyvä kauppatapa huomioiden vaatia.

Tuote ei ole virheellinen, jos

- tuotteen virhe johtuu virheellisestä alkuperäisaineistosta, tulkinnanvaraisesta korjausmerkinnästä tai virheestä, joka asiakkaan hyväksymässä vedoksessa on jäänyt korjaamatta,
- kysymyksessä on vähäinen poikkeama annetusta värivedoksesta tai paperinäytteestä, hyväksytyistä mallivedoksesta tai vastaavasta. Ellei toisin ole sovittu, paperia pidetään näytteen mukaisena, jos se on paperiteollisuuden määrittämää samaa laatuluokkaa,

- poikkeama on normaaleista tuotannon toleransseista johtuva poikkeama,
- enintään 1 % toimitukseen sisältyvistä kappaleista on virheellisiä.

4.5 Toimituksen viivästyminen

Suorittajan tulee ilman aiheutonta viivytystä ilmoittaa asiakkaalle, jos on ilmeistä, että tilausta ei ehditä toimittaa sovitun aikataulun puitteissa. Tällöin on myös ilmoitettava, milloin toimitus voi todennäköisesti tapahtua.

Asiakkaalla on oikeus saada suorittajalta korvaus toimituksen viivästymisen aiheuttamista välittömistä kustannuksista siten, että korvauksen enimmäismäärä on sovitun suorituksen arvo. Asiakkaan välillisiä vahinkoja ei korvata.

4.6 Alihankkijat

Suorittajalla on oikeus käyttää alihankkijoita, ellei sopimuksessa ole toisin sovittu. Suorittaja ei vapaudu virhevastuusta vetoamalla siihen, että virhe johtuu alihankkijasta.

Suorittajan tulee toimittaa alihankkijalle tavanomaisen tuotantohävikin peittämiseen riittävä määrä ylimääräisiä kappaleita.

5. ASIAKKAAN VELVOLLISUUDET

5.1 Asiakkaan viivästys

Asiakkaan tulee ilman aiheutonta viivytystä ilmoittaa suorittajalle, jos on ilmeistä, ettei hän pysty ajoissa toimittamaan suorittajalle työhön tarvittavia tietoja ja/tai aineistoa tai muutoin täyttämään hänelle sopimuksen mukaan kuuluvia velvollisuuksia. Asiakkaan viivästykseen vuoksi on työn aikataulu sovittava uudelleen. Jos tiedossa oleva viivästys aiheuttaa huomattavaa haittaa suorittajalle, on tällä oikeus purkaa sopimus.

Suorittajalla on oikeus saada asiakkaalta korvaus viivästykseen aiheuttamista välittömistä kustannuksista.

5.2 Vastuu aineiston virheistä

Suorittajan on ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava asiakkaalle, jos tämän toimittama aineisto ei sovellu työn suorittamiseen sekä pyydettyä esitettävä asiakkaalle arvio syntyvistä lisäkustannuksista.

Osapuolten tulee noudattaa suorittajan antamia tai muuten sovittuja aineisto-ohjeita (aineistomuoto, laitteisto, ohjelmistot, toimintamallit yms.) lähettäessään toisilleen aineistoa digitaalisessa muodossa. Se osapuoli, joka ei noudata aineisto-ohjeita, vastaa tästä aiheutuvasta virheestä.

Jos aineisto-ohjeita on noudatettu, suorittaja vastaa digitaalisen aineiston käsittelyssä syntyneistä virheistä. Jos virhe aiheutuu käytettyjen laitteistojen tai ohjelmistojen yhteensopimattomuudesta, ohjelmointivirheestä tms. seikasta, jota ei ole voitu ennakoida, ei suorittaja kuitenkaan vastaa tällaisesta virheestä.

Muutokset asiakkaan toimittamaan aineistoon tulee tehdä kirjallisesti. Asiakkaan puhelimitse antamasta määräyksestä tai muutoksesta vastaa asiakas.

Suorittaja ei vastaa aineiston sisällössä olevista virheistä.

Työn vedostamisesta ja vedosten tarkistamisesta sekä aikatauluista sovitaan erikseen.

5.3 Kauppahinta

Hinta ilmoitetaan tarjouksessa ilman arvonlisäveroa. Kuluttajakaupassa hinta ilmoitetaan arvonlisäveroineen tai arvonlisäveron määrä ilmoitetaan erikseen.

Kauppahinta on osapuolten kesken sovittu hinta, tai jos hinnasta ei ole sovittu, kauppahinta on suorittajan veloittama käypä hinta.

Suorittajalla on oikeus sovitun hinnan lisäksi laskuttaa niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat:

- asiakkaan toimittaman aineiston puutteellisuudesta,
- asiakkaan vastoin sovittua alkuperäisaineistoa tekemistä korjauksista ja muutoksista,
- asiakkaan aiheuttamasta viivästyksestä,
- asiakkaan pyytämistä ylimääräisistä vedoksista, paino- tai värinäytteistä,
- ylityöstä, jota tehdään asiakkaan pyynnöstä, tai
- muista vastaavista asiakkaan vastuulla olevista ylimääräisistä kustannuksista.

Jos ilmenee aihetta laskuttaa edellä mainittuja ylimääräisiä kustannuksia, on suorittajan tiedotettava tästä asiakkaalle ilman aiheutonta viivytystä.

5.4 Ali- tai ylipainos

Jos työn laatu ei edellytä täsmällistä kappalemäärää, suorittajan toimittama kappalemäärä voi poiketa sovitusta enintään 5 %, kun tilaus on enintään 20.000 kappaletta. Kun sovitto kappalemäärä on yli 20.000, voi poikkeama olla enintään 2 %.

Sovittu kappalemäärän alittavien kappaleiden hyvittäminen ja ylittävien kappaleiden laskuttaminen tapahtuu tarjouksen perusteiden mukaisesti. Asiakkaalla ei ole velvollisuutta maksaa edellisessä kappaleessa mainittua suuremmasta ylipainoksesta.

5.5 Vapaakappaleet

Suorittaja lähettää tuotteesta kirjastoille vapaakappaleoikeuden (Laki kulttuuri-aineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä 1433/2007) edellyttämät kappaleet asiakkaan kustannuksella.

5.6 Kauppahinnan tarkistaminen

Suorittajalla on oikeus tarkistaa hinta, mikäli valuuttakurssit, tuontimaksut tai muut suorittajasta riippumattomat maksut, verot tai muut julkisoikeudelliset maksut muuttuvat ennen asiakkaan maksusuoritusta.

5.7 Maksuaika

Maksun tulee tapahtua 14 päivän kuluessa laskun päiväyksestä, ellei muuta ole sovittu. Mikäli työ viivästyy asiakkaasta johtuvasta syystä, voi suorittaja laskuttaa erikseen siitä osasta tilausta, joka on jo valmistunut.

5.8 Maksun viivästyminen

Ellei laskua makseta määräaikana, on suorittajalla oikeus periä saatavalleen soveltamansa korkokannan mukaista viivästyskorkoa laskun mukaisesta eräpäivästä lukien. Suorittajalla on viivästyskoron lisäksi oikeus periä kohtuulliset perintäkulut.

Suorittajalla on oikeus kieltäytyä aloittamasta uuden työvaiheen tekemistä, jos laskutus on sovittu tapahtuvaksi vaiheittain ja asiakas ei ole maksanut jo erään-tyneitä laskuja sopimuksen mukaisesti. Sama oikeus suorittajalla on myös silloin, kun on etukäteen tiedossa, ettei asiakas ilmeisesti kykene täyttämään velvollisuuksiaan. Jos työn valmistuminen tämän vuoksi viivästyy, pidetään viivästyksen syyssä asiakkaan sopimusrikkomusta.

5.9 Vakuuden asettaminen sekä pidätys- ja panttioikeus

Suorittaja on oikeutettu vaatimaan vakuuden kauppahinnan maksamisesta, mikäli hänellä on painavia syitä olettaa, että kauppahinta tai sen osa jäisi suorittamatta. Myös asiakas voi vaatia riittävän vakuuden asettamista, jos on painavia syitä olettaa, ettei suorittaja kykene täyttämään sopimuksesta aiheutuvia velvollisuuksiaan.

Asiakkaan laiminlyödessä kauppahinnan suorittamiseen liittyvät velvollisuutensa tai jos suorittajalla on painavia syitä olettaa, että kauppahinta tai sen osa jäisi suorittamatta, suorittaja voi alkuperäisestä sopimuksesta riippumatta pidättyä luovuttamasta tuotetta tai muuta hallussaan olevaa asiakkaan omaisuutta, ennen kuin koko kauppahinta on maksettu. Pidättymisestä on tiedotettava asiakkaalle.

Suorittajalla on saataviensa vakuudeksi panttioikeus kaikkeen hallussaan olevaan asiakkaan omaisuuteen.

Jos asiakas ei täytä sopimuksen mukaista maksuvelvollisuuttaan, suorittajalla on oikeus realisoida edellä mainittu omaisuus sopivaksi katsomallaan tavalla, ellei lainsäädännöstä muuta johdu. Omaisuutta realisoitaessa ei saa perusteettomasti loukata asiakkaan etua. Suorittajan saatavat ylittävä osa realisoitutuotoista on tilittävä asiakkaalle ilman aiheutonta viivytystä.

5.10 Tarkastaminen, reklamaatio ja virheen korjaaminen

Asiakkaan on tarkastettava vastaanottamansa tuote ilman aiheutonta viivytystä. Virheelliseksi väitetty tuote-erä on tarkastettava yhteisesti.

Asiakkaan, joka haluaa vedota virheeseen, tulee kirjallisesti (esim. sähköpostitse) huomauttaa

- viivästymisestä 10 päivän kuluessa siitä, kun asiakas sai tiedon viivästymisestä,
- tuotteen olennaisesta virheestä 10 päivän kuluessa tuotteen vastaanottamisesta tai siitä, kun asiakkaan sopimuksen mukaan olisi tullut tarkastaa tai vastaanottaa tuote,
- sellaisesta piilevästä virheestä, jota ei kohtuudella voida havaita tavanomaisella huolellisuudella suoritetussa vastaanottotarkastuksessa, 10 päivän kuluessa virheen havaitsemisesta.

Suorittajalle on ensi sijassa varattava tilaisuus suorittajasta johtuvan olennaisen virheen tai puutteellisuuden korjaamiseen, mikäli se on mahdollista.

Asiakkaalla on suorittajasta johtuvan olennaisesti puutteellisen tai virheellisen toimituksen johdosta oikeus kohtuulliseen hinnanalennukseen.

Asiakkaalla on oikeus saada suorittajalta korvaus virheen aiheuttamista välittömistä kustannuksista. Suorittajan vastuu virheestä rajoittuu aina virheen korvaamiseen sopimusemukaisella suorituskella tai maksetun kauppahinnan palauttamiseen ja alihankkijan vastuu hylätyn tuote-erän osalta hänen oman suorituksensa arvoon, ellei virhe johdu suorittajan tai alihankkijan tahallisuudesta tai törkeästä huolimattomuudesta.

Suorittaja ei vastaa tuotteen virheestä asiakkaalle mahdollisesti aiheutuvasta välillisestä vahingosta, kuten esimerkiksi menetetyistä liikevoitosta tai muusta elinkeinon harjoittamisen häiriintymisestä, eikä kolmannelle koituvasta vahingosta.

6. SOPIMUKSEN PURKAMINEN

Kummallakin osapuolella on oikeus purkaa sopimus, jos on todennäköistä, ettei toinen osapuoli kykene täyttämään sopimuksesta aiheutuvia velvollisuuksiaan. Osapuoli voi purkamisen vaihtoehtona vaatia, että toinen osapuoli asettaa riittävän vakuuden velvoitteidensa täyttämiseksi.

Asiakkaalla on oikeus purkaa sopimus suorittajasta aiheutuneen viivästyksen vuoksi, jos viivästyksellä on asiakkaalle olennainen merkitys. Viivästys on olennainen, jos sopimusta tehtäessä on selkeästi tuotu ilmi, että toimituksen on tapahduttava sovittuna päivänä täsmällisesti.

Asiakkaalla ei ole oikeutta saada suorittajalta korvausta ylimääräisistä kustannuksista eikä oikeutta purkaa sopimusta, jos toimituksen viivästyminen on aiheutunut asiakkaan toimittaman aineiston puutteellisuudesta tai myöhästymisestä tai muusta asiakkaasta johtuvasta syystä.

Asiakkaalla on myös oikeus purkaa sopimus suorittajasta johtuvan virheen vuoksi, jos virhe on sellainen, ettei asiakkaan voida olettaa käyttävän tuotetta aiottuun tarkoitukseen.

6.1 Ylivoimainen este

Lakko, työsulku, tulipalo, luonnoneste tai muu sekä suorittajasta että alihankkijasta riippumaton ylivoimainen este (force majeure) vapauttaa noudattamasta sovittua toimitusaikaa. Työvoiman tai raaka-aineiden puute, konerikko, viranomaisten toimenpiteet tai vastaavat epätavalliset ja vaikutuksiltaan merkittävät suorittajasta tai alihankkijasta riippumattomat syyt, joita ei kohtuudella ole voitu ennakoita, oikeuttavat myös toimitusajan kohtuulliseen pidentämiseen.

Mikäli edellä todettu tapahtuma edellyttäisi suorittajalta uhrauksia, jotka ovat kohtuuttomia asiakkaalle siitä koituvan etuun verrattuna, suorittaja on oikeutettu peruuttamaan tarjouksensa tai purkamaan sopimuksen kokonaan tai vielä toteutumattomalta osalta. Asiakkaalla ei ole oikeutta vaatia tämän johdosta vahingonkorvausta.

Asiakkaalla on vastaavasti oikeus purkaa sopimus, jos yllä mainitun esteen aiheuttama viivästys aiheuttaa hänelle kohtuutonta hankaluutta tai tuotteen arvoon nähden merkittäviä lisäkustannuksia. Suorittajalla ei ole oikeutta vaatia tämän johdosta vahingonkorvausta. Purkamisoikeus koskee vain sitä osaa sopimuksesta, johon ylivoimainen este vaikuttaa. Esteen poistuttua sopimuksen soveltaminen jatkuu ennallaan.

7. VASTUU ASIAKKAAN AINEISTOSTA JA VAKUUTUS

Suorittaja vastaa hallintaansa luovutetun aineiston ja muun materiaalin säilyttämisestä tavanomaisella huolellisuudella.

Milloin suorittajan haltuun uskottujen esineiden arvo on erityisen suuri, on asiakkaan ilmoitettava siitä suorittajalle. Asiakkaan ja kolmannen väliset oikeussuhteet eivät vaikuta suorittajan vastuuseen.

Asiakas vastaa siitä, että suorittajalle luovutettava aineisto on asianmukaisesti vakuutettu.

8. OMISTUSOIKEUDEN SIIRTYMINEN

Omistusoikeus valmiiseen tuotteeseen siirtyy, kun kauppahinta on kokonaan maksettu.

Suorittajan valmistamat tai hankkimat väliyövaiheet ja työvälineet kuten esimerkiksi luonnokset, vedokset, tiedostot, rekisterit, painolevyt ja viimeistelytyökalut ovat suorittajan omaisuutta, ja kaikki niihin liittyvät oikeudet kuuluvat suorittajalle.

Asiakkaan työtä varten suorittajalle luovuttamat välineet, tarvikkeet, tiedostot ja muu materiaali ovat asiakkaan omaisuutta, joka suorittajan tulee luovuttaa takaisin asiakkaalle työn päätyttyä tai hävittävä asiakkaan niin vaatiessa, jollei kohdasta 5.9 muuta johdu.

8.1 Valmiin tuotteen säilyttäminen

Suorittajalla on velvollisuus säilyttää valmis tuote tavanomaista huolellisuutta noudattaen sovitun luovutuspäivän jälkeenkin. Tällöin säilyttäminen tapahtuu asiakkaan lukuun ja vastuulla. Suorittajalla on oikeus periä asiakkaalta korvaus säilyttämisen aiheuttamista kohtuullisista kustannuksista.

Suorittajalle luovutettu sekä asiakkaalle alihankintatyönä teetetty aineisto säilytetään ja kuljetetaan työn valmistumisen jälkeen asiakkaan vastuulla.

Jos asiakas ei kirjallisesta kehotuksesta huolimatta ole vastaanottanut valmista tuotetta kuukauden kuluessa sovitusta luovutusajankohdasta, on suorittajalla oikeus realisoida hallussaan oleva tuote ja muu materiaali. Realisoinnista on ilmoitettava asiakkaalle etukäteen.

8.2 Immateriaalioikeudet (tekijänoikeus ja teollisoikeudet)

Asiakas vakuuttaa, että asiakkaan työn suorittajalle toimittama tekijänoikeudellisesti suojattu aineisto ja työn suorittamiseksi tarvittava tekninen välineistö (esim. tietokoneohjelmat) eivät loukkaa kenenkään kolmannen oikeutta eikä niihin kohdistu mitään käyttö- tai muita oikeudellisia rajoituksia. Sama koskee kaikkia muitakin aineettomia oikeuksia kuten tavaramerkki-, toiminimi- tai muita henkiseen ja teollisiin oikeuksiin kohdistuvia yksinoikeuksia.

Työn tulostuksessa tarvittavat fontit ovat myös tekijänoikeuden piirissä. Jos asiakas toimittaa suorittajalle työn tulostuksessa tarvittavat fontit erillisinä kopioituina tiedostoina, suorittajalla ei ole oikeutta käyttää niitä muuhun kuin tämän nimenomaisen työn tulostamiseen. Suorittajan on työn valmistuttua hävitettävä asiakkaalta saamansa fontit tai palautettava kaikki kopiot niistä asiakkaalle.

Asiakas on velvollinen korvaamaan suoraan tämän sopimuksen nojalla kaikki ne korvaukset ja kustannukset, jotka työn suorittaja joutuu kolmannen osapuolen vaatimusten johdosta suorittamaan. Kolmannen esittämistä vaatimuksista on ilmoitettava asiakkaalle ennen mahdollisen korvauksen maksamista.

Edellä mainitut määräykset koskevat vastavuoroisesti suorittajaa hänen asiakkaalle luovuttamansa aineiston ja teknisen välineistön osalta.

9. ILMOITUKSET

Toiselle osapuolelle lähetettyjen ilmoitusten perille tulosta vastaa lähettäjä.

10. ERIKESITYKSIEN RATKAISEMINEN

Suorittajan ja asiakkaan väliseen sopimukseen liittyvät erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan osapuolten välisin neuvotteluihin. Riidat sopimuksen tulkin- nasta ratkaistaan suorittajan kotipaikan alioikeudessa tai niin sovittaessa välies- menettelyssä.

Ennen kanteen nostamista tai kiistan saattamista väliesmenettelyssä ratkaista- vaksi osapuolet voivat pyytää kauppakamarin nimeämältä tavarantarkastajalta lausuntoa siitä, onko tuote virheellinen ja onko virhe alalla noudatettavan käytännön mukaan vähäinen vai olennainen. Osapuolet vastaavat puoliksi lausuntopyynnön aiheuttamista kustannuksista.

Asiakkaan on nostettava kanne tuotteen virheestä tai viivästymisestä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun vaaranvastuu on siirtynyt asiakkaalle.

PunaMusta Oy on
Graafinen Teollisuus ry:n
jäsenyritys.